

ΠΡΕΣΚΟΡΤΑΡΕ

DE XIMIE

OXIGENUL.

Oxigenulŭ s'a deskonperitŭ de Priestley în 1774, mi pŕinŭ timpŭ mai pe ŕmŭ de Scheele kare 'la isolatŭ fŕpŭ sŭ fi avŕtŭ kŕnoŭinŭ despre lŕkŕŕile lŕi Priestley. Lavoisier a stŕdiatŭ întiŭŭ proprietŕile cele prinŭipale ale oxigenuluŭi, a arŕtatŭ impoŕtanŭa lŕi într'ŭnŭ mare nŕmŕŕŭ de fenomene ximice, mi mai kŕ seamŭ în komŕŕstie.

Acestŭ razŭ s'a nŕmitŭ mai întiŭŭ aerŭ defloŭisŕikatŭ, aerŭ kŕratŭ, aerŭ vitalŭ; pe ŕmŭ, kŕndŭ s'a kŕeatŭ nomenklatŕa ximikŭ s'a nŕmitŭ oxigenŭ, din doŭ vorŕe greceŭi *ὄξυς*, akŕŭ, mi *γεννάω*, fak.

Προπριეტŕii. Oxigenulŭ este ŭnŭ razŭ permanentŭ, nekolorŭ, insinidŭ mi nemipositopŭ: Densitatea sa, dŕpŭ DD. Dumas mi Boussingault se aratŭ prin nŕmŕŕŕŭlŭ 1,1057, mi dŕpŭ D. Regnault, prin 1,10563. Acestŭ razŭ refŕaktŭ mai pŕinŭŭ lŕmina de kit toate gazele. Este avia solŕŕiŕŭlŭ în apŭ, kare disolvŭ dintŕ'insŕl a dŕŕŕŭ-zŕŕi mi ŕantea parte din volŕmŕŕŭlŭ sŭŭ la temperatŕa ordinarie.

Oxigenulŭ, komprimatŭ mŕlŭtŭ într'ŭnŭ bŕikzetŭ pneumatikŭ, dŕ o temperatŕŕŭ che trece peste 200°, mi prodŕŕ che o lŕminŭ vie; D. Thenard a demonstratŭ kŭ în acestŭ kasŭ, oxigenulŭ determŕnŭ komŕŕstiea oare-kŕŕia kŕanti-

НАРОДЕН М. П. В. ТЪРНОВО